

Notat

Politikerspørgsmål vedr. eksperimenter, der fremmer kontakt mellem ældre og unge

23. februar 2024

Sagsnummer
2024-0041681

Dokumentnummer
2024-0041681-1

Emil Sloth Andersen (Å) har den 1. februar 2024 stillet Sundheds- og Omsorgsforvaltningen spørgsmål vedrørende eksperimenter, der fremmer kontakt mellem ældre og unge.

Spørgsmål:

1. *Hvilke erfaringer fra andre kommuner i Danmark kender forvaltningen til, hvor man i højere grad skaber kontakt mellem ældre og unge gennem byggeprojekter og nye ordninger?*
2. *Hvad er mulighederne for, at Københavns Kommune kan kopiere de eksperimenter, jævnfør spørgsmål nr. 1, som forvaltningen eventuelt kender til fra andre kommuner?*
3. *Hvilke muligheder ser forvaltningen for, at den såkaldte hollandske model - hvor unge bor til reduceret leje på et plejehjem for til gengæld at hjælpe til på plejehjemmet - kan realiseres i Københavns Kommune?*

Baggrund for spørgsmål:

Både den ældre og unge gruppe i befolkningen er i høj grad ramt af ensomhed i dag. Det er interessant, om man i højere grad kan bringe de to grupper sammen med henblik på at reducere ensomhed i begge grupper samt skabe forståelse på tværs af generationer. I Aarhus Kommune har man eksempelvis skubbet på for at understøtte Generationernes Hus. Aarhus Kommune er også hjemsted for plejehjemmet Abildgården, som DR har lavet en tv-serie om, hvor unge er flyttet ind på plejehjem med ældre. Der kan være andre relevante erfaringer fra denne og andre kommuner. Det vil være interessant at høre forvaltningen, om man kender til erfaring i Danmark, som vi i Københavns Kommune kan bruge til at understøtte større kontakt mellem ældre og unge.

Svar:

Ad 1 *Hvilke erfaringer fra andre kommuner i Danmark kender forvaltningen til, hvor man i højere grad skaber kontakt mellem ældre og unge gennem byggeprojekter og nye ordninger?*

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF) er bekendt med Aarhus Kommunes initiativer vedr. Generationernes Hus og plejehjemmet Abildgården, men er ikke bekendt med yderligere byggeprojekter og

Center for Ældre og Innovation
Afdeling for Omsorg
Borups Allé 41
2200 København N

EAN-nummer
5798009290403

ordninger i andre kommuner i Danmark, som har samme fokus på tværs af generationer.

Generationernes hus i Aarhus indeholder plejeboliger, ældre-, ungdoms- og familieboliger, samt bofællesskaber til unge med særlige behov. Indflytning i Generationernes Hus startede for 3,5 år siden, og der har siden indflytning været omfattende understøttelse til opstart og fastholdelse af fællesskab mellem generationerne. Der er størst succes med generationsfællesskaber mellem de friskeste af de ældre og unge med særlige behov der modtager socialpædagogisk støtte. Unge, der bor i almindelig ungdomsbolig, og de svageste ældre vælger kun i begrænset omfang i generationsfællesskaberne. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen følger løbende erfaringer fra Generationernes Hus mhp. inspiration og indsamling af erfaringer.

Projektet på Abildgården var et projekt initieret af DR, som et eksperiment hvor fem unge blev castet til at flytte ind på Abildgården og få gratis kost og logi mod til gengæld at bidrage med frivilligt arbejde. Plejehjemmet skulle lukke efter seks måneder, og de unge boede i den periode i boliger, der ellers ville stå tomme. Grundet projektets særlige karakter er det vanskeligt at uddrage generelle erfaringer.

Fællesskaber på plejehjem på tværs af generationer

SUF arbejder løbende på at danne og fremme relationer mellem ældre københavnere og andre generationer. Målet er bl.a. at styrke de ældres mentale sundhed og livskvalitet. Senest har Frivilligcenter Vesterbro, med midler fra SUF, igangsat et samarbejde mellem plejehjem, hjemmepleje og uddannelsesinstitutioner, som fx gymnasier og SOSU H. Elever melder sig som frivillige og tilbyder ugentlige cykel- eller gåture og samvær på tværs af generationer for ældre borgere på plejehjem eller i hjemmeplejen. Den frivillige indsats skal give borgerne meningsfulde oplevelser, og projektet har som mål, at borgerne får styrket livskvalitet og trivsel, der vil afspejle sig i øget energi og glæde i hverdagen. Samtidigt styrker projektet de studerendes sammenhold og trivsel som kan bidrage til, at flere bliver fastholdt på uddannelsen.

SUF's plejehjem har allerede en del ordninger og initiativer på tværs af generationer. Fx samarbejder flere plejehjem i SUF med lokale skoler og daginstitutioner, hvor børnene besøger plejehjem. Rosenborgcentret har fx et samarbejde, hvor 8.-klasseselever over en periode besøger de ældre på plejehjemmet til forskellige aktiviteter som fx højtlesning og spil, der bidrager til fællesskab og nærvær på tværs af generationer. Ligeledes deltager flere plejehjem i København i Besøgsbaby-ordningen, hvor forældre med småbørn bringer livsbekræftende smil og glæde ind på plejehjemmene.

Plejhjemmet Sølund, som er profildejehjem for Musik, har gode erfaringer med gennem musik at skabe relationer mennesker i mellem og på tværs af generationer. Sammen med lokalsamfundet, har Sølund bl.a. skabt gadefester i Ryesgade, hvor fællesskabet dyrkes på tværs af generationer omkring musikken.

Ad 2 *Hvad er mulighederne for at Københavns Kommune kan kopiere de eksperimenter, jævnfør spørgsmål nr. 1, som forvaltningen eventuelt kender til fra andre kommuner?*

Der er i alle kommende plejhjemsopførelser fokus på samlokalisering med andre funktioner, dog primært daginstitutioner.

Ift. Fremtidens Sølund huser det både plejhjem, ungdomsboliger og daginstitution, og der har i indretning af bygningerne været fokus på at skabe fællesskab mellem ældre, unge og børn. Der er i byggeriet afsat et areal, indrettet som kreativt værksted, som både ældre og unge bidrager økonomisk til via deres husleje, og hvor de sammen kan lave forskellige aktiviteter. Samtidigt er dele af plejhjemmets fælles inde- og udearealer indrettet, så de unge kan inviteres ind og bidrage med liv og samvær. Ligeledes er der indrettet et "børnehjørne" hvor daginstitution og plejhjem mødes, og hvor institutionens børn og forældre kan mødes med de ældre.

AD. 3 *Hvilke muligheder ser forvaltningen for, at den såkaldte hollandske model - hvor unge bor til reduceret leje på et plejhjem for til gengæld at hjælpe til på plejhjemmet - kan realiseres i Københavns Kommune?*

Plejhjemsdrift og udlejning af plejeboliger er omfattet af forskellige lovgivninger. I en vurdering af muligheder skal lovgivning om skat og uddannelsesstøtte indgå, herunder forhold vedr. den økonomiske værdi af både bolig og arbejde.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen kender ikke tilstrækkeligt til den hollandske model eller til hollandsk lovgivning, som kan være væsentlig forskellig fra den danske. Det er derfor ikke muligt for Sundheds- og Omsorgsforvaltningen at besvare spørgsmålet om en vurdering af muligheder for at realisere en hollandsk model i Københavns Kommune.